

	1.May	8.May	Değişim		1.May	8.May	Değişim
BIST-100 Endeksi*	98.842	97.845	-% 1,0 ▼	EUR/USD	1,0983	1,0840	-% 1,3 ▼
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi*	%8,35	%9,06	71 bp ▲	USD/TL	7,0080	7,0820	% 1,1 ▲
Türkiye 5 Yıllık CDS	601	645	44 bp ▲	EUR/TL	7,7011	7,6766	-% 0,3 ▼
MSCI GOÜ Borsa Endeksi	917	912	-% 0,6 ▼	Altın (USD/ons)	1.699	1.701	% 0,1 ▲
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%0,64	%0,68	4 bp ▲	Petrol (USD/varil)	26,4	31,0	% 17,1 ▲

bp: baz puan

(*) 4 Mayıs

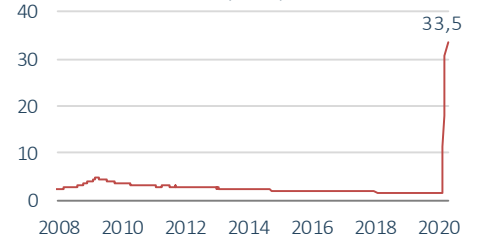
Geçtiğimiz hafta açıklanan veriler koronavirüs salgınının küresel ekonomik aktivite üzerinde yarattığı etkileri yansıtmaya devam etti. ABD’de işsizlik maaşına başvuranlar salgının etkilerinin gözlemlendiği son 7 haftada 33,5 milyon kişiye yaklaşırken, işsizlik oranı Nisan ayında %14,7’ye yükseldi. Açıklanan veriler Euro Alanı’nda da ekonomik faaliyetlerin zayıf seyrini sürdürdüğüne işaret etti. Öte yandan, birçok ülkede Mayıs ayıyla birlikte salgına karşı alınan önlemlerin gevşetilmesi değerlendirilmeye başlandı. Yurt içinde Nisan ayında öncü verilere göre ihracat ve ithalat yıllık bazda sırasıyla % 41,4 ve %28,3 gerilerken, dış ticaret açığı 4 milyar USD’ye yükseldi. Kredi derecelendirme kuruluşu S&P, Türkiye’nin B+ olan uzun vadeli döviz cinsinden kredi notunu ve "durağan" olan kredi notu görünümünü teyit etti.

ABD’de işsizlik maaşı başvuruları son 7 haftada 33,5 milyon kişiye yaklaştı.

ABD’de işsizlik maaşına başvuruların sayısı 2 Mayıs ile biten haftada 3,2 milyon kişi ile bir önceki haftaya göre gerilese de, son 7 hafta içinde toplam 33,5 milyon kişiye yaklaştı. Tarım dışı istihdam Nisan ayında 20,5 milyon kişi azalırken, işsizlik oranı %14,7 seviyesine çıktı. ABD’de tarım dışı istihdam 2009 finans krizi döneminde aylık bazda en fazla Mart 2009’da 800 bin kişi azalmış, işsizlik oranının en yüksek olduğu ay %10 ile 2009 Ekim ayı olmuştu. Ortalama saatlik ücretlerde ise işten çıkarmaların daha çok düşük maaşlı işlerde gerçekleşmesi nedeniyle yıllık bazda %7,9 yükseliş kaydedildi. Ülkede önceki ay 52,5 olan ISM hizmetler PMI verisi Nisan ayında 41,8 seviyesine indi. Mart 2009’dan beri en düşük seviyesine gerileyen endeks ülkede ekonomik aktivitede daralmaya işaret ediyor. ABD’de Mart ayında ihracat, tarım ve havacılık sektörleri öncülüğünde aylık bazda %9,6 oranında azalma kaydederken, ithalat da aylık bazda %6,2 oranında gerileyerek son 11 yılın en büyük düşüşünü gerçekleştirdi. Böylece ülkenin dış ticaret açığı Mart ayında 44,4 milyar USD’ye yükseldi.

ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları

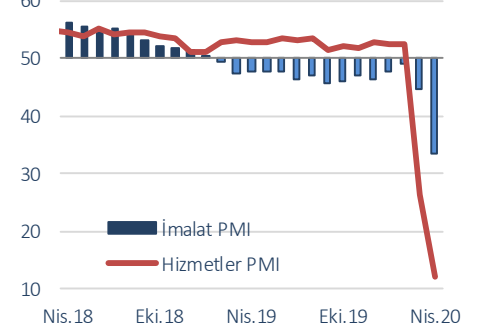
(milyon adet, 7 haftalık hareketli toplam)

Euro Alanı’nda ekonomik faaliyet zayıf seyrini sürdürüyor.

Euro Alanı’nda Nisan ayı hizmet sektörü nihai PMI verisi 12 olarak açıklandı. İspanya’da bu dönemde söz konusu verinin 7,1 düzeyine gerilemesi dikkat çekti. İmalat ve hizmet sektörlerine ilişkin PMI verilerinin birlikte değerlendirilmesiyle hesaplanan bileşik PMI da Nisan’da Euro Alanı için 13,6 olarak açıklandı. Mart ayında söz konusu endeks 29,7 düzeyinde bulunuyordu. Euro Alanı’nda takvim etkisinden arındırılmış perakende satışlar endeksi Mart’ta yıllık bazda %9,2 oranında gerilerken, gıda dışı ürünlerdeki düşüş %21,7 olarak gerçekleşti. Euro Alanı’nda Şubat ayında %7,3 olan işsizlik oranı Mart ayında %7,4 oldu. Almanya’da mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretimi, Mart ayında bir önceki aya kıyasla %9,2 düştü. Böylece, koronavirüs salgınına karşı alınan tedbirlerin etkisiyle ülkede sanayi üretimi yaklaşık son 30 yılın en düşük seviyesinde gerçekleşmiş oldu. Ülkede otomobil sektörünün üretiminde %31,1 oranında azalma gerçekleşti.

Euro Alanı PMI

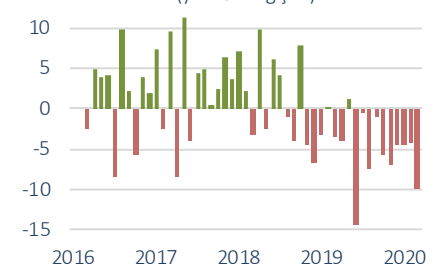

AB Komisyonu 2020’de Euro Alanı ekonomisinde %7,7 daralma bekliyor.

AB Komisyonu’nun yayımladığı tahminlere göre, Euro Alanı ekonomisinin 2020 yılında %7,7 oranında daralması, 2021 yılında ise %6,3 oranında büyümesi bekleniyor. Bu yıl tüketici fiyatları enflasyonun %0,2’ye ineceği öngörülürken, bütçe açığının GSYH’ye oranının %8,5’e çıkacağı, böylece geçen sene %86 olan kamu borç stoku/GSYH oranının bu yıl %103’e yükseleceği tahmin ediliyor. Salgından olumsuz etkilenen İtalya, İspanya ve Yunanistan ekonomilerinin bu yıl %9’un üzerinde küçülmesi bekleniyor. Türkiye ekonomisinin de küresel tedarik zincirlerine yüksek entegrasyonu ve turizm ile taşımacılık sektörlerine bağımlılığının yüksek olması sebebiyle salgının olumsuz etkilerine maruz kaldığı belirtilirken, 2020 yılında ülke ekonomisinin %5,4 daralacağı, 2021’de ise %4,4 büyüme kaydedeceği tahmin edildi.

Almanya Sanayi Üretimi

(yıllık % değişim)

Koronavirüs tedbirlerinin kaldırılması ile ilgili gelişmeler petrol fiyatlarını destekledi.

Dünya genelinde koronavirüs nedeniyle uygulanan kısıtlayıcı önlemlerin kademeli olarak kaldırılmasının talep koşullarını destekleyeceği yönündeki beklentiler ve stoklardaki artışın ivme kaybettiğine işaret eden veriler petrol fiyatlarını olumlu etkiledi. Brent türü ham petrolün varil fiyatı haftalık bazda %17,1 artarak 31 USD seviyesine yükseldi.

S&P Türkiye'nin kredi notunu B+ olarak teyit etti.

Kredi derecelendirme kuruluşu S&P, Türkiye'nin B+ olan uzun vadeli döviz cinsinden kredi notunu ve kredi notu görünümünü "durağan" olarak teyit etti. S&P tarafından yayımlanan değerlendirmede, durağan görünümün koronavirüs salgını kaynaklı aşağı yönlü ekonomik risklerin özel sektörün dayanıklılığı ve net kamu borcunun hâlâ düşük seviyesi ile dengelendiğine işaret ettiği belirtildi. Türkiye ekonomisinin bu yıl %3,1 daralmanın ardından 2021'de %4,2 büyüyeceği tahmininde bulunan derecelendirme kuruluşu, enflasyon beklentisini bu yıl için %11,3, 2021'de %10,3, işsizlik oranı beklentisini ise bu yıl için %13,8, 2021'de %12,5 olarak açıkladı. Diğer yandan, Fitch Solutions Türkiye ekonomisinin bu yıl %3,4 daralacağını tahmin ederken, önümüzdeki yıllarda ülke ekonomisinin ılımlı toparlanma kaydetmesinin beklendiğini ifade etti.

TCMB döviz karşılığı TL swap limitlerinde değişikliğe gitti.

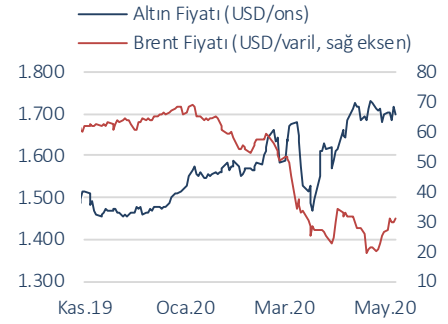
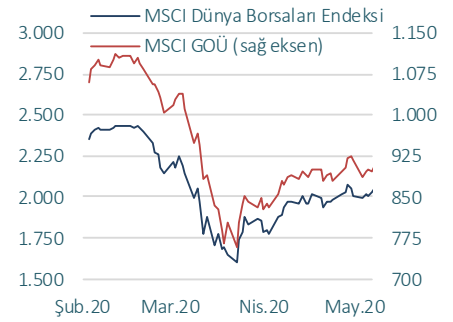
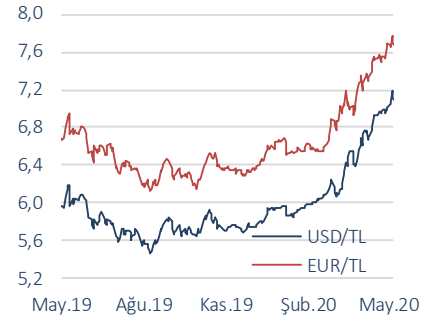
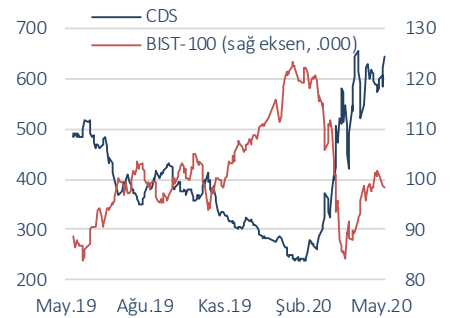
TCMB döviz karşılığı TL swap limitlerinde değişikliğe giderek TL swap piyasasında kotasyon yoluyla gerçekleştirilen işlemlerde limit düzeyini, döviz ve efektif piyasaları işlem limitlerinin %30'undan %40'ına yükseltti. Diğer yandan, TCMB tarafından yayımlanan verilere göre TÜFE bazlı reel döviz kuru endeksi Nisan ayında önceki aya göre %5,5 azalışla 68,88 puana inerek Eylül 2018'den bu yana en düşük seviyesine geriledi. BDDK tarafından, koronavirüs nedeniyle oluşan olağanüstü koşullar ortadan kalkıncaya kadar uygulanmak üzere, bankaların yurt dışında yerleşik finansal kuruluşlara yapacağı TL plasman, TL depo, TL repo ve TL kredi toplamı bankaların yasal özkaynaklarının %0,5'i ile sınırlandırıldı.

Nisan ayında dış ticaret açığı 4 milyar USD oldu.

Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan geçici dış ticaret verilerine göre Nisan ayında dış ticaret açığı 4 milyar USD, dış ticaret hacmi ise yıllık bazda %34,31 azalarak 22 milyar USD oldu. Bu dönemde ihracat yıllık bazda %41,4 azalarak 9 milyar USD düzeyine inerken, ithalatta da %28,3 daralma kaydedildi. Otomotiv Sanayii Derneği'nin açıkladığı verilere göre otomotiv üretimi Nisan ayında %91 oranında geriledi. Ocak-Nisan döneminde ise otomotiv üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre %28 azalarak 352.309 adet oldu. Türkiye'de işsizlik oranı, koronavirüs salgınının yurt içinde etkisinin tam olarak gözlenmediği Şubat ayında %13,6 olarak açıklanırken, iş gücüne katılımda 1,1 milyon kişilik azalma dikkat çekti. Açıklanan dış ticaret verileri ekonomide hızlı ivme kaybına işaret ederken, Mayıs ayıyla birlikte normalleşme adımlarının atılmaya başlanmasının ekonomik aktiviteyi destekleyebileceği değerlendiriliyor. Yurt içinde AVM'ler, giyim perakendecileri ve berberler 11 Mayıs'tan itibaren faaliyetlerine tekrar başlayacak.

Finansal piyasalar...

Koronavirüs salgınına karşı alınan önlemlerin gevşetilmesi ve ABD-Çin temsilcileri arasında ticaret anlaşmasına dair yapılan görüşmelerin olumlu geçtiği yönündeki haberlerin etkisiyle artan risk iştahı sonucu küresel borsalarda bir miktar toparlanma gözlemlendi. Yurt içinde BIST-100 endeksi haftalık bazda %1,0 gerilerken USD/TL kuru 7 Mayıs'ta gün içinde 7,27 ile Ağustos 2018'de gördüğü en yüksek değer de üzerine çıktı. Hafta boyunca geniş bir bantta dalgalanan USD/TL kuru haftayı 7,08 seviyesinden tamamladı. 2 yıllık gösterge tahvilin bileşik faiz oranı 71 baz puan artarak %9,06 oldu. Türkiye'nin CDS primi de haftayı 44 baz puanlık artışla 645 düzeyinde tamamladı.

Altın ve Petrol Fiyatları**Küresel Borsa Endeksleri****Döviz Kurları****CDS ve BIST-100 Endeksi**

Veri Gündemi

		Dönemi	Piyasa Beklentisi	Önceki
11 Mayıs	TR İşsizlik	Şubat	%13,6 (G)	%13,8
12 Mayıs	ABD TÜFE, aylık	Nisan	-%0,7	-%0,4
	ABD Çekirdek TÜFE, yıllık	Nisan	%1,7	%2,1
13 Mayıs	TR Cari Denge	Mart	-	-1,23 milyar USD
	Euro Alanı Sanayi Üretimi	Mart	-%12,0	-%1,9
	ABD ÜFE, aylık	Nisan	-%0,5	-%0,2
	ABD Çekirdek ÜFE, aylık	Nisan	%0,0	-%0,3
14 Mayıs	TR Sanayi Üretimi, yıllık	Mart	-	%7,5
	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	4-9 Mayıs	2,500 bin	3,169 bin
	Almanya TÜFE, nihai	Nisan	%0,8	%0,8
15 Mayıs	TR Bütçe Dengesi	Nisan	-	5,46 milyon
	TCMB Beklenti Anketi	Nisan	-	-
	Euro Alanı GSYH, öncü	1.Çeyrek	-%3,8	-%3,8
	ABD Sanayi Üretimi	Nisan	-%11,00	-%5,4
	ABD Perakende Satışlar, aylık	Nisan	-%12,00	-%8,7
	ABD New York Fed İmalat Endeksi	Mayıs	-65,00	-78,20
	ABD Michigan Tüketici Güven Endeksi, öncü	Mayıs	68,00	71,8

(G) Gerçekleşme

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem
Bařekonomist
izlem.erdem@isbank.com.tr

Dr. Doęan Őengöl
Müdür Yardımcısı
dogan.sengul@isbank.com.tr

Alper Gürler
Birim Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Kaan Tuncalı
Uzman Yardımcısı
kaan.tuncali@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.